

[หน้าแรก](#) [เกี่ยวกับ TCI](#) » [ฐานข้อมูล TCI](#) » [ค่า TJIF](#) [การประชุม/อบรม](#) » [งานวิจัยของ TCI](#) » [เกณฑ์คุณภาพวารสาร](#) » [กระบวนงาน](#) [FAQ](#)

ผลการประเมินคุณภาพวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI รอบที่ 3 ปี 2558

โปรดระบุหมายเลข ISSN หรือชื่อของวารสารที่ต้องการทราบผลประเมิน :

ลำดับ	ชื่อวารสาร	ISSN	เจ้าของ	จัดอยู่ในวารสาร กลุ่มที่	สาขา
1	Veridian E-Journal Science and Technology Silpakorn University	2408-1248	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศิลปากร	2	วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี
2	Veridian E-Journal, Silpakorn University	1906-3431	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศิลปากร	2	มนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์

[Back to top](#)

Copyright 2005. Thai-Journal Citation Index (TCI) Centre. All rights reserved.

Contact: tci.thai@gmail.com

การดำเนินชีวิตโดยใช้การพึงตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในโครงการชั่งหัวมัน ตามพระราชดำริ
กรณีศึกษา: เกษตรกร บ้านหนองคอกไก่ อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

Ways of life under the Philosophy of Sufficiency Economy in Chang Hua Man Royal
Initiative Project: A case study of Ban Nong Kho Kai farmers in Phetchburi province

วีโรจน์ เจรจาลักษณ์ (Viroj Jadesadalug)^{*}

กมลวรรณ ตรีชั้น (Kamolwan Trichan)^{**}

ทิพย์สุรีย์ เรียมสูงเนิน (Tipsuree Roemsungnoen)^{**}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักการพึงตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในโครงการชั่งหัวมัน ตามพระราชดำริ กรณีศึกษา เกษตรกร บ้านหนองคอกไก่ จังหวัดเพชรบุรี ที่ใช้หลักการพึงตนเองในการดำเนินชีวิต 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านจิตใจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านเทคโนโลยีและด้านเศรษฐกิจ

การศึกษาระดับนี้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสัมภาษณ์และวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกษตรกร บ้านหนองคอกไก่ จังหวัดเพชรบุรี

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกร บ้านหนองคอกไก่ มีการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักการพึงตนเองตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น ไม่เป็นภาระของผู้อื่น และมีการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

คำสำคัญ : การดำเนินชีวิต, ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

This research aimed to study ways of life under the Philosophy of Sufficiency Economy in Chang Hua Man Royal Initiative Project: A case study of Ban Nong Kho Kai farmers in Phetchburi province, who have followed the Philosophy of Sufficiency Economy including 5 aspects: mind, society, environmental resources, technology and economy to live their lives.

The semi structured in-depth interview was used to collect data. The research instrument was interview form and data analysis was done for the data interviewed among the Ban Nong Kho Kai farmers in Phetchburi.

* ผศ. ดร. ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

The results found that the farmers of Ban Nong Kho Kai lived their lives by relying on self-reliance principles of the Philosophy of Sufficiency Economy which were 5 aspects including mind, society, natural resources and environment, technology and economy resulting in quality life without burdening others and they lived happily following the Philosophy of sufficiency economy.

Key words: Ways of life, Philosophy of Sufficiency Economy

บทนำ

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสซึ่งแนะนำทางการดำเนินชีวิตแก่สักนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปีตั้งแต่ก่อนเกิดภัยตกรัตน์ทางเศรษฐกิจและเมื่อภัยหลังได้ทรงย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกภัยวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่างๆดังปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้พระราชทานไว้ดังนี้ “เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาซึ่งถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกรัฐดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัวระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางโดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2556)

ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผลรวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลประโยชน์ดี ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกรัฐดับให้มีสำนึกรักในคุณธรรม ความเชื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี (ศูนย์การจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยราชมงคลพระนคร, 2556)

การดำเนินชีวิตโดยใช้หลักการพึงตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการดำเนินชีวิตอยู่ได้โดย “ไม่เดือดร้อน ช่วยเหลือตนเองให้ได้มากที่สุดโดยไม่เป็นภาระคนอื่นมากเกินไป มีความมั่นคงสมบูรณ์ในชีวิตโดยใช้หลักการพึงตนเองตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วย 5 ด้านดังนี้

1 ด้านจิตใจ เป็นการดำเนินชีวิตในด้านพัฒนาความคิดและจิตใจให้มีมิจิตใจที่เข้มแข็ง เอื้ออาทร ชื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีให้ต่อตนเองและผู้อื่น

2 ด้านสังคม การอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขสามารถพึงพาตนเองโดยไม่เบียดเบือนตนเองและผู้อื่นตลอดจนช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อดำเนินกิจกรรมต่างๆ และให้ความสำคัญกับประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

3 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัดไป ประยุกต์ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุดและรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้ดำรงอยู่สืบไป

4 ด้านเทคโนโลยี การนำเทคโนโลยีมาพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและมีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม

5 ด้านเศรษฐกิจ การดำเนินชีวิตมีความพอเพียงพึงพอใจในสิ่งที่ตนมีโดยยึดทางสายกลาง “พอยู่พอกิน” ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขตามสมควรแก่อัตภาพ

โครงการชั่งหัวมัน ตามพระราชดำริ เป็นอีกหนึ่งโครงการที่ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินงาน ซึ่งเป็นศูนย์รวมพืชเศรษฐกิจของ อ. ท่ายาง จ.เพชรบุรี โดยพัฒนาพืชที่ปลูกเข้ามาปลูกในโครงการ จะเป็นพืชท้องถิ่นที่ดีที่สุด แล้วให้การรักษาและชาวบ้านร่วมดูแลด้วยกัน เพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิด ชุมชนบ้านหนองคอกไก่ เป็นชุมชนต้นแบบที่ได้น้อมนำหลักการดังกล่าวมาใช้ในอาชีพและความเป็นอยู่ จึงนำไปสู่การศึกษาการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักการพึ่งตนเองตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ใน 5 ด้านประกอบด้วยด้านจิตใจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ด้านเทคโนโลยี และด้านเศรษฐกิจ

วิธีดำเนินการวิจัย

สำหรับวิธีการศึกษาการดำเนินงานวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล (Key Informant) คือเกษตรกร บ้านหนองคอกไก่ จังหวัดเพชรบุรี เนื่องจากจังหวัดเพชรบุรี มีพื้นที่แห้งแล้งปลูกพืชได้เพียงบางชนิด แต่เกษตรกร กลับมีการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข และสามารถปลูกพืชได้หลายอย่าง ผู้วัยจังก้าหนาดกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน เป็นเกษตรกรบ้านหนองคอกไก่ ที่อาศัยอยู่ในชุมชนมากกว่า 5 ปี มีความรู้ในการนำหลักใช้หลักการพึ่งตนเองตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสามารถให้ข้อมูลได้อย่างละเอียด และครบถ้วนตามประเด็นที่ศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi – structured Interview) โดยสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักการพึ่งตนเองตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ด้านจิตใจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านเทคโนโลยี ด้านเศรษฐกิจ

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย เกษตรกร จำนวน 5 คน จำแนกตามอายุ สถานภาพ รายได้ต่อปี อาชีพ และจำนวนสมาชิกในครอบครัว ซึ่งพบว่า ส่วนใหญ่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีสถานภาพ สมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัวประมาณ 3-4 คน มีรายได้ต่อปี 15,000- 80,000 บาท รายได้ส่วนใหญ่จากการทำไร่สับปะรด และจากอาชีพเสริม คือ ทำงานก่อสร้าง ขายของชำ และการรับจ้างรายวัน

ตอนที่ 2 การดำเนินชีวิตโดยใช้หลักการพึงตนองตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1. ด้านจิตใจ

เกษตรกรบ้านหนองค้อไก่ส่วนใหญ่มีการใช้หลักการพึงพาตนองทางด้านจิตใจในการดำเนินชีวิต เพื่อให้มีจิตใจที่เข้มแข็ง มีจิตสำนึกที่ดี มีจิตใจเอื้ออาทรต่อตนเองและบุญชน ใช้หลักธรรมทางศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ เพื่อให้เกิดความสุขทางใจ ซึ่งเกษตรกรที่ใช้หลักการพึงตนองทางด้านจิตใจ ในการดำเนินชีวิต ใช้ข้อมูลการสัมภาษณ์ ในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1.1 สภาพจิตใจที่เข้มแข็ง เกษตรกรหลายคน มีจิตใจที่เข้มแข็ง พร้อมเผชิญกับปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เมื่อก่อนเกษตรกรไม่กล้าเผชิญกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น จึงมีภาระเละวิวาทกันอยู่เสมอ เมื่อเกิดปัญหาขึ้น เกษตรกรหลายคนไม่รู้ว่าจะจัดการกับปัญหานั้นอย่างไร จึงทำให้เกิดความอ่อนแอกและความเครียดของทางด้านจิตใจ เมื่อมีโครงการซึ่งหัวมันเข้ามาตั้งในหมู่บ้าน ทำให้เกษตรกรรู้จักคิดมากขึ้น เพราะความรู้จากโครงการซึ่งหัวมัน ตามพระราชดำริและนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน จึงทำให้เกษตรกรมีจิตใจแจ่มใส สามารถจัดการกับปัญหาและพร้อมรับมือกับปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้เป็นอย่างดี ซึ่งมีผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพจิตใจที่เข้มแข็งสอดคล้องกัน ดังนี้

“หลังจากที่โครงการซึ่งหัวมันเข้ามาในหมู่บ้าน ทำให้จิตใจมีความเข้มแข็งมากขึ้น กล้าที่จะเผชิญกับปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น กล้าคิด กล้าทำสิ่งใหม่ๆ มากขึ้น” (คุณบุญยมมาศ)

“การใช้ชีวิตตามเศรษฐกิจพอเพียงทำให้ การดำเนินชีวิต ทางด้านจิตใจดีขึ้น มีความเข้มแข็งที่จะเผชิญกับปัญหาต่างๆ เนื่องจากครอบครัวครอบครัว ภัยพิบัติต่างๆ” (คุณบุญธรรม)

โครงการซึ่งหัวมันมีส่วนทำให้การดำเนินชีวิตของเกษตรกรดีขึ้น เพราะทำให้เกษตรกรในหมู่บ้านรู้จักเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลให้เกษตรกรมีการดำเนินชีวิตที่ดี เกษตรกรจึงรู้จักพึงตนองทางด้านจิตใจ โดยทำจิตใจให้มีความเข้มแข็ง แก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง

1.2 การมีจิตสำนึกที่ดี มีจิตใจเอื้ออาทร โครงการซึ่งหัวมันเป็นโครงการที่ทำให้การดำเนินชีวิตของเกษตรกร บ้านหนองค้อเปลี่ยนไปจากเมื่อก่อนมาก เกษตรกรทุกคนได้เปลี่ยนรูปในโครงการ และนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ทำให้มีจิตสำนึกรู้จักแบ่งปัน มีความเกรงใจต่อผู้อื่น รู้จักหน้าที่ของตนเอง ซึ่งเป็นผลให้เกษตรกรรู้จักการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักการพึงตนองทางด้านจิตใจมากขึ้น เกษตรกรหลายคน มีจิตสำนึกที่ดี มีจิตใจเอื้ออาทรต่อ กัน รู้จักให้อภัย ไม่คิดอิจฉาริษยาผู้อื่น ไม่เคร่งเครียดในการทำงานมาก เกินไป ซึ่งผลดังกล่าวมีผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลสอดคล้องกัน ดังนี้

“เมื่อก่อนนี้ สภาพจิตใจไม่ได้เป็นแบบนี้ มีภาระเละกัน มีการเปิดเครื่องเสียงดังๆ ตามแต่ตอนนี้ดีขึ้นมาก มีความเกรงใจคนอื่นมากขึ้น” (คุณใจ)

“แต่ก่อนมีประชุมที่ไหนไม่เคยเข้าไปร่วมประชุม แต่พอได้เรียนรู้กับโครงการ มีประชุมที่ “ไหนต้องไปร่วมประชุมหมด” (คุณบุญธรรม)

จากคำสัมภาษณ์ สรุปได้ว่าเกษตรกร มีจิตสำนึกที่ดีรู้ว่าหน้าที่ของตนเองคืออะไร และควรทำงานนั้นด้วยกำลังความสามารถสูงสุดของตนเอง รู้จักความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น มีการแบ่งปันกับเพื่อนบ้าน มีความเกรงใจกันมากขึ้น

1.3 มีความซื่อสัตย์สุจริตเกย์ตระหง่านมีความซื่อสัตย์สุจริตทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ไม่มีการลักเล็กขโมยน้อยเกิดขึ้น หมู่บ้านมีความเรียบสงบ ก่อนที่โครงการซึ่งหัวมันจะเข้ามาในหมู่บ้าน มีเรื่องลักเล็กโนยน้อย ปัญหาระยะยาเสพติดมาก แต่เมื่อมีโครงการซึ่งหัวมันเกิดขึ้นในหมู่บ้าน ปัญหาระยะยาเสพติดมาก ทำให้หมู่บ้านไม่สงบ หมู่บ้านมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทุกคนสามารถเปิดบ้านทึ่งไว้ได้โดยที่ไม่ต้องกังวลเลยว่าจะมีไข้โนยหรือไม่ ซึ่งมีผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลสอดคล้องกันเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต ดังนี้

“เมื่อก่อนมีไข้โนยเยอะมาก แต่ตอนนี้เปิดบ้านทึ่งไว้ของก็ไม่หาย เพราะเข้าไปศึกษาโครงการ ทำให้ชีวิตทุกคนดีขึ้นเรื่องไข้โนยก็หายไป” (คุณใช้)

“แต่ก่อนเคยมีเรื่องยาเสพติดเรื่องลักขโมย ของหายบ่อยมาก เมื่อเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามา ทำให้ปัญหาเหล่านี้หายไป คนก็คิดดี ทำดีขึ้น” (คุณบุญยามา)

โครงการซึ่งหัวมันเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ คนในหมู่บ้าน มีการดำเนินชีวิตที่ดี มีความซื่อสัตย์สุจริต ปัญหาต่างๆที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่คนในหมู่บ้าน ได้ลดน้อยลงไป เป็นเพียงภัยแล้ว แต่ก่อนนี้เศรษฐกิจพอเพียง และนำมารับใช้ในการดำเนินชีวิต เกษตรกรจึงมีความซื่อสัตย์สุจริตทั้งต่อตนเองและผู้อื่นมากยิ่งขึ้น

1.4 การดำเนินชีวิตโดยใช้หลักคุณธรรม จริยธรรม จากการสัมภาษณ์ เกษตรกรทุกคนท่าน มีการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักคุณธรรม จริยธรรมยึดหลักธรรมทางศาสนามาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวทางจิตใจ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีส่วนทำให้ เกษตรกรรู้จักหลักเลี่ยงสิ่งที่ไม่ดี หวังดีผ่อนคลายความเครียดโดยยึดหลักของความโปร่งใส ทำความดี ความชอบให้แก่ตนเองและผู้อื่น ขัดความสำเร็จ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความจำเป็น ซึ่งมีผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลสอดคล้องกัน ดังนี้

“คิดหาสาเหตุที่ทำให้เกิดความเครียด หวังดีแก้ด้วยตนเองว่าสาเหตุที่ทำให้เราไม่เครียดเกิดจากอะไร หลักเลี่ยงปัญหาโดยการใช้หลักธรรมทางศาสนาซึ่งช่วยแก้ไขปัญหาได้มาก” (คุณณริน)

“ทุกครั้งที่ไม่สบายใจก็จะเข้าวัด ไปฟังธรรม ในเทศบาลที่เกี่ยวกับศาสนา ก็จะไปปฏิบัติธรรม” (คุณบุญธรรม)

เกษตรกรทุกคนท่าน มีความเครียด ความทุกข์ใจหลายอย่างที่แตกต่างกัน แต่หลักในการแก้ไขปัญหาเหล่านั้น คือการ ใช้หลักธรรมทางศาสนา การเข้าวัดปฏิบัติธรรม เป็นช่วงที่ช่วยให้การดำเนินชีวิต ดีขึ้น โดยการพึ่งตนเอง แก้ไขปัญหาด้วยตนเองอย่างถูกต้อง

2. ด้านสังคม

เกษตรกรใช้หลักการพึ่งพาตนเองทางด้านสังคม เพื่อให้อยู่ร่วมผู้อื่นอย่างมีความสุข มีการช่วยเหลือกันในชุมชน และเมื่อมีข่าวที่ต้องประชาสัมพันธ์ จะเผยแพร่ข่าวสารให้คนในชุมชนได้ทราบ ทั้งกัน นอกจากต้องช่วยกันในงานส่วนรวมแล้ว เกษตรกรยังมีความรับผิดชอบในงานของชุมชนที่ได้รับมอบหมาย โดยทำอย่างเต็มใจ ซึ่งผู้ตอบการสัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูล ในเรื่องต่างๆ ดังนี้

2.1 การช่วยเหลือกันในชุมชน เกษตรกร มีการช่วยเหลือกันในชุมชน เมื่อคนอื่นเดือดร้อน และต้องการความช่วยเหลือจะช่วยเหลือกันตลอดเวลา เมื่อชุมชนมีงานเลี้ยง หรือเทศบาลต่างๆ ที่

จำเป็นต้องใช้จำนวนคนในการทำงาน เกษตรจะทำด้วยความเต็มใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน ซึ่งมีผู้ให้สัมภาษณ์ ให้ข้อมูลสอดคล้องกัน ดังนี้

“เพื่อบ้านต้องการให้ไปช่วยจัดงาน แต่งงาน งานศพ ก็ไปช่วยทุกครั้ง”

(คุณบุญยามาศ)

“เวลาเมืองเทศบาลในหมู่บ้านก็ไปช่วยจัดงาน มีการบอกให้ไปพัฒนาหมู่บ้านก็ไป”

(คุณบุญธรรม, 2556)

เกษตรกรส่วนใหญ่ ช่วยเหลือเกื้อกูลกันทุกครั้งที่ชุมชนมีงานเกี่ยวกับส่วนรวม และทำงานนั้น ด้วยความเต็มใจ และไม่หวังผลตอบแทนใดๆ ซึ่งการช่วยเหลือเกื้อกูลกันของคนในสังคม เกิดจากความคิด การคิดที่จะทำสิ่งดีๆ เป็นผลมาจากการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต

2.2 การเผยแพร่ความรู้ให้คนในชุมชน เกษตรมีการเผยแพร่ความรู้ให้กับคนในชุมชนโดยการ สอนหรือถ่ายทอดประสบการณ์จากที่เคยทำมา และกระจายความรู้ให้เพื่อนบ้านได้ทราบ หรือเชิญวิทยากรจากที่ อื่นมาให้ความรู้กับคนในชุมชนมากขึ้น ซึ่งมีผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลสอดคล้องกัน ดังนี้

“จะมีคนภายนอกมาให้คำแนะนำ ประชาสัมพันธ์ หรือจะเรียนรู้จากกาช่วยเหลือกันเอง”

(คุณบุญยามาศ)

“จะมีการกระจายเสียงให้กับคนในชุมชน โดยมีการประกาศ หรือประชาสัมพันธ์ให้กับคนใน ชุมชนได้ทราบข้อมูลข่าวสาร” (คุณใช้)

เกษตรกรแต่ละท่าน รู้จักที่จะเผยแพร่ความรู้ให้แก่คนในชุมชน และยอมรับข่าวสาร จาก ผู้เชี่ยวชาญที่เข้ามาให้คำแนะนำในหมู่บ้าน หรือจากเครือข่ายจัดการความรู้ที่มีความรู้ นอกจากระยะห่างให้กับคนอื่นได้ความรู้แล้ว ตนเองยังสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากคนอื่นไปพัฒนาตนเองได้ด้วย

2.3 ความรับผิดชอบในงานของชุมชน เกษตรมีความรับผิดชอบต่องานสาธารณะร่วมกัน ทำ กิจกรรมด้วยความตั้งใจและไม่หวังผลตอบแทน การดำเนินชีวิตโดยใช้หลักการพึ่งพาตนเองด้านสังคมเป็นส่วนทำให้ เกษตรกรมีจิตสำนึกที่ต้องรับผิดชอบต่อชุมชนและทำมันอย่างเต็มที่ ซึ่งมีผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลสอดคล้องกัน ดังนี้

“เวลาเมื่อเรื่องงานอะไรเรา ก็จะช่วยเหลือกัน โดยเรามีมีหน้าที่ ดำเนินงานอะไร ในเวลาที่เค้า เรียกไปช่วยกัน เรา ก็ไปช่วยกันทำ เช่น การพัฒนาถนน โดยเกิดจากจิตให้สำนึกรักของเราที่เราต้องรับผิดชอบต่อ ชุมชน” (คุณบุญยามาศ)

“เกิดจากจิตให้สำนึกรักของเราเองในการดำเนินชีวิต ที่เราต้องรับผิดชอบ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในชุมชน” (คุณใช้)

เกษตรกรส่วนใหญ่ รู้ว่าตนมีหน้าที่อะไรในชุมชน และ ทำมันอย่างเต็มที่ โดยไม่เกี่ยงว่างานจะ หนักแค่ไหน ทำให้รู้ว่าเกษตรมีความรับผิดชอบในงานของชุมชนมากเข่นกัน

3. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เกษตรใช้หลักการพึ่งพาตนเองทางด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัด นำทรัพยากรธรรมชาติไป

ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด และรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้ดำรงอยู่สืบไปเมื่อผู้ตอบการสัมภาษณ์ ในเรื่องต่างๆ ดังนี้

3.1 การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เกษตรกรหลายคน ได้นำทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่มาใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างคุ้มค่า โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ ให้คุ้มค่า เช่น ที่ดิน ใช้ทำการเกษตรให้หมดไม่เหลือที่ว่างไว้ เศรษฐกิจพอเพียงมีส่วนช่วยให้ เกษตรกรก้าวจากการทำการเกษตรแบบเพียงในชุมชนมากขึ้น ซึ่งมีผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลสอดคล้องกัน ดังนี้

“นำสับปะรดไปขาย แล้วถูกตีกลับมา เพราะขนาดเล็กเกินไป ก็นำมาทำเป็นสับปะรดกวน เพื่อ ใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ไม่นำไปทิ้ง” (คุณใช้)

“ที่ดินที่มีอยู่จะทำการปลูกผักสวนครัว และทำการเกษตรให้หมด เก็บน้ำฝนไว้รดน้ำผัก” (คุณบุญมาศ)

“หลักฟาง Fang ข้าว ที่ไม่ใช้ก็เอามาทำปุ๋ยหมัก” (คุณบุญธรรม)

เกษตรกร มีการนำทรัพยากรที่อยู่ในท้องถิ่น ไปใช้อย่างเกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด นำทรัพยากรที่เหลือใช้ มาทำเป็นผลิตภัณฑ์ให้เกิดรายได้ มากกว่าการนำไปทิ้ง และใช้ทฤษฎีเศรษฐกิจแบบ พอดเพียงในการทำการเกษตร

3.2 รักษาทรัพยากรธรรมชาติให้ดำรงอยู่ไม่ให้หมดสิ้นไป ชุมชนมีการร่วมมือกันในทุกๆ ฝ่าย เพื่อเตรียมพร้อมในการรับกับปัญหาการสูญสิ้นไปของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการสร้างจิตสำนึกในการประทัยด้วย แล้วรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ของชุมชน ซึ่งมีผู้ให้สัมภาษณ์ให้ ข้อมูลสอดคล้องกัน ดังนี้เกษตรกรหลายคนท่าน

“การจะรักษาทรัพยากรให้คงอยู่ เราจะต้องร่วมมือกันหลาย ๆ ฝ่าย โดยต้องสร้าง จิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องรวมถึงเด็กนักเรียน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเกิด ผลดี” (คุณใช้)

“แต่ก่อนเคยมีการเผาขยะมากขึ้น ตอนนี้ก็ลดน้อยลง ฟางแห้งตายก็นำไปทำปุ๋ยหมัก ซึ่ง ช่วยประทัยดีไปได้มาก ประทัยพลังงานโดยการใช้รถส่วนตัวเท่าที่จำเป็น นอกจากนี้ยังมีการใช้ สิ่งของที่มีอยู่ตามธรรมชาติโดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม” (คุณบุญมาศ)

เกษตรกร ร่วมกันรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ มีการร่วมมือกันดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของชุมชน เพื่อให้ทรัพยากรดำรงอยู่กับชุมชนสืบไป และไม่ทำลาย สิ่งแวดล้อมโดยการเผาไหม้ หรือเผาไร่

4. ด้านเทคโนโลยี เกษตรกรก้าวนำเทคโนโลยีมาพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สามารถนำไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้ นำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และมีการประยุกต์ใช้ภูมิ ปัญญาให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม มีผู้ตอบการสัมภาษณ์ ในเรื่องต่างๆ ดังนี้

4.1 การเลือกใช้เทคโนโลยีที่จำเป็น เกษตรกรหลายคน มองว่าเทคโนโลยีมีความสำคัญในการ ทำงานเป็นอย่างมากช่วยในการติดต่อสื่อสาร และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เกษตรกรมองว่าเทคโนโลยีช่วยให้การ

ดำเนินชีวิตมีความสะดวกสบายมากขึ้น ซึ่งมีผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลสอดคล้องกันเกี่ยวกับการเลือกใช้เทคโนโลยีที่จำเป็น ดังนี้

“เทคโนโลยีมีความจำเป็นกับเรามาก เช่นโทรศัพท์มือถือ ทุกคนก็ต้องมีเพื่อใช้ติดต่อสื่อสารกัน แต่การเลือกใช้ก็ต้องเลือกใช้ตามอัตภาพของครอบครัว” (คุณใช้)

“โทรศัพท์มือถือจำเป็น เพราะว่าการมีโทรศัพท์ติดต่อ กันง่าย โทรศัพท์ใช้ดูดิตตามข่าวสาร ต่างๆ” (คุณบุญยมาศ)

เกษตรกรมีการเลือกใช้เทคโนโลยีที่จำเป็น โดยคิดถึงประโยชน์สูงสุดของเทคโนโลยี คือการติดต่อสื่อสาร และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อสื่อสาร ปรับปรุงเศรษฐกิจพอเพียง ช่วยให้เกษตรกรเลือกใช้เทคโนโลยี ว่าสิ่งไหนจำเป็นไม่จำเป็น แล้วเลือกใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม

4.2 การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ให้กับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เกษตรกรหลายท่านในหมู่บ้านหนองคอกไก่ ได้นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม โดยการปรับใช้กับการผลิต ผลิตภัณฑ์ในหมู่บ้าน และมีการนำเครื่องยนต์มาใช้ในการเกษตร เช่น ซึ่งมีผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลสอดคล้องกัน ดังนี้

“นำรถยนต์มาใช้ ในการขนของขาย และทำไร่ มากกว่าการใช้รถเล็กๆ มันลำบาก” (คุณใช้)

“นำเครื่องปั่นสับปะรดมาใช้ในกลุ่มการทำสับปะรดกวน ที่ไม่ต้องใช้มือกวนใหเหนื่อย” (คุณบุญยมาศ)

เกษตรกรส่วนใหญ่ได้นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม คือใช้เครื่องจักรในการช่วยเพิ่มจำนวนผลผลิต ซึ่งช่วยให้การทำงานเกิดความสะดวกสบายมากขึ้น ผลผลิตที่ได้มีจำนวนมาก และยังมีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับธุรกิจในชุมชนได้เป็นอย่างดี

5. ด้านเศรษฐกิจผู้ให้สัมภาษณ์ ใช้หลักการพึ่งพาตนเองทางด้านเศรษฐกิจ มีการดำเนินชีวิตที่ไม่ฟุ่มเฟือย มีความพอเพียง พึงพอใจในสิ่งที่ตนมี โดยยึดทางสายกลาง “พ่ออยู่ พอกิน” ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขตามสมควรแก่ตัวภาพ มีผู้ตอบการสัมภาษณ์ ในเรื่องต่างๆ ดังนี้

5.1 การลดค่าใช้จ่าย เกษตรกรหลายท่านมีการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด คิดก่อนซื้อทุกครั้ง มีการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น และไม่เหมาะสมกับรายจ่ายออกไป จึงทำให้มีเงินใช้ในครอบครัวมากขึ้น ซึ่งมีผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลสอดคล้องกัน ดังนี้

“การใช้จ่ายต้องใช้จ่ายอย่างประหยัด ต้องคิดก่อนซื้อทุกครั้ง และต้องเรียงลำดับความสำคัญ ในการซื้อของด้วย สิ่งนี้จะช่วยเราประหยัดได้มาก จริงๆ” (คุณใช้)

“ตอนแรกของกินต้องซื้อทุกอย่าง แต่พอเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามา ก็ประหยัดมากขึ้น มีเงินใช้มากขึ้น ประหยัดไฟ เปิดไฟดวงเดียว ประหยัดน้ำ เสื้อผ้าใช้เท่าที่มี” (คุณบุญยมาศ)

เกษตรกรมีการใช้จ่ายอย่างประหยัด ลดค่าใช้จ่ายในสิ่งที่ไม่จำเป็น คิดก่อนที่จะซื้อ มีการจัดสรรเงินในการใช้จ่ายอย่างพอเพียง ทำให้มีเงินใช้มากขึ้น มีความพอประมาณในการดำรงชีวิตตามอัตรากำลังของตนเอง

5.2 การเพิ่มรายได้ เกษตรกรหลายคน มีการจัดสรรเงินได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับสภาพของบุคคลและสถานการณ์ของแต่ละครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเศรษฐกิจ ยุคปัจจุบันการลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ นับว่าเป็นวิธีการหนึ่งที่สำคัญ โดยการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ด้วยการทำอาชีพเสริมเกษตรกรได้นำหลักการพึ่งตนเองตามหลักปรัชญาแต่เมื่อเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามา ช่วยในการดำเนินชีวิต ในการเพิ่มรายได้ ซึ่งมีผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลสอดคล้องกัน ดังนี้

“มีหน้าที่หาตั้งอย่างเดียว ทำอาชีพเสริมในการเพิ่มรายได้ รับจ้างก่อสร้าง” (คุณบุญธรรม)

“ก็ออกไปรับจ้างข้างนอก ไปรับจ้างก่อสร้าง ได้วันละ 300-400 บาท” (คุณใช้)

การเพิ่มรายได้คือการทำอาชีพเสริม นอกจากการทำไร่สับปะรด การรับจ้างทำงานก่อสร้าง ทำทุกวันถาวร เพื่อรอผลผลิตจากไร่สับปะรด จะเห็นได้ว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ จะใช้เวลาให้เกิดประโยชน์และดำเนินชีวิตแบบเรียบง่าย ไม่ต้องดันรนเพื่อไปทำงานที่ได้เงินมาก โดยคิดว่าดำเนินชีวิตแบบนี้ก็พอแล้ว

5.3 การออมและการลงทุน เกษตรกรหลายคน ใช้จ่ายเงินในแต่ละครั้งจะดูถึงความจำเป็นและความต้องการของคนในครอบครัว การใช้จ่ายเงินในแต่ละครั้งจะมีการเก็บเงินไว้เพื่อการออมในอนาคตด้วยและการนำเงินส่วนที่เหลือไปลงทุน โดยมีการวางแผนในการดำรงชีวิต ซึ่งมีผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลสอดคล้องกัน ดังนี้

“ฝากเงินที่กองทุนหมู่บ้าน เดือนละ 50 บาท ต่อปีก็คิดดอกเบี้ยที่หนึ่ง คร่าวมีเงินใช้ก็สามารถนำไปได้ ร้อยละ 3 บาทต่อเดือน” (คุณบุญมาศ)

“เป็นคนเก็บเงินกองทุนหมู่บ้าน ทำให้ตัวเองมีความประทัยดอตอ้มไปด้วย” (คุณณริน)

เงินออมต่างๆสามารถเป็นหลักประกันในอนาคตของเกษตรกรได้ จากการออมในวันนี้ จะส่งผลถึงอนาคต คือ เกษตรกรทุกคนจะได้ส่วนแบ่งกำไรจากการเก็บออมทุกๆเดือน รู้จักการออมเพื่อใช้จ่ายในอนาคต สามารถแบ่งเงินออกไป ส่วนต่างๆได้

5.4 การปรับตัวให้เข้ากับเศรษฐกิจในชุมชน เกษตรกรหลายคน มีการปรับตัวให้เข้ากับเศรษฐกิจในชุมชน ในชุมชนมีการประกอบอาชีพลักษณะคล้ายคลึงกัน ส่วนมากก็มีการปรับตัวให้เข้ากับเศรษฐกิจของชุมชน เช่น ในชุมชนเป็นพื้นที่ขาดแคลนน้ำ จึงมีการทำไร่สับปะรดจำนวนมาก ซึ่งเหมาะสมกับพื้นที่ และเป็นพืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้ ได้ดี ซึ่งมีผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลสอดคล้องกัน ดังนี้

“มีการเลี้ยงสัตว์ในหลายๆบ้าน เพราะเราไม่มีพื้นที่มากนน ที่บ้านผมก็เลี้ยงไก่ กับ หมูไว้”
(คุณบุญธรรม)

“หมู่บ้านเราแห้งแล้งไม่ค่อยมีน้ำ จึงทำไร่สับปะรดกัน ไม่ได้ทำนา เพราะทำนาต้องใช้น้ำ
เยอะๆ” (คุณใช้)

เศรษฐกิจในจังหวัดเพชรบุรี มีสภาพที่แห้งแล้ง คลาดแคลนน้ำ ไม่เหมาะสมที่จะปลูกพืชใช้น้ำมากๆ เกษตรกรส่วนใหญ่จึงมีการทำไร่สับปะรด กับไร่อ้อย ที่ทนกับสภาพแห้งแล้งได้ดี และได้ผลผลิตมากที่สุด ถ้าทำอย่างอื่น ก็ไม่สามารถปลูกและอยู่รอดได้ และการทำไร่สับปะรดได้ผลผลิตเพียงแค่ปีละ 1 ครั้ง ซึ่งทำให้ได้รายได้น้อยลง จึงมีการเลี้ยงสัตว์ ปลูกผักไว้กินเอง เพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย

การอภิปรายผล

จากการศึกษาการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักการพัฒนาองค์ความรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลของการวิจัยแสดงให้เห็นว่า เกษตรกร ส่วนใหญ่ที่ มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโครงการชี้หัวมัน ตามพระราชดำริ มาใช้ในการดำเนินชีวิต ซึ่ง ทำให้เกษตรกร มีหลักการพัฒนาอย่างหลากหลาย ด้านที่ดี ดังนี้

หลักการพัฒนาด้านจิตใจ เกษตรกรส่วนใหญ่มีความเข้มแข็งทางด้านจิตใจ ร่าเริงแจ่มใสอยู่เสมอ อาจเป็นเพราะโครงการชี้หัวมัน ที่เข้ามานะหมู่บ้านและนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาสอนให้เกษตรกรในหมู่บ้านได้เรียนรู้ เมื่อเกษตรกรรู้จักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรกรก็นำมาใช้ในการพัฒนาอย่างมากขึ้น รู้จักการใช้ชีวิตพออยู่ พอกิน โดยไม่ต้องพึงพาคนอื่น ไม่ทำให้คนอื่นเดือดร้อน มีจิตใจเอื้ออาทรต่อเพื่อนบ้าน มีจิตสำนึกที่ดีไม่คิดจะลักเล็กขโมยน้อย เกษตรกรมีการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักการพัฒนาทางด้านจิตใจ จึงเป็นผลทำให้เกษตรกร พร้อมที่จะเชื่อมกับปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ดังสังคมไทยในปัจจุบันมีความรุนแรงมากขึ้น แต่เกษตรกรในหมู่บ้านหนองคอกไก่กลับมี สภาพจิตใจที่เข้มแข็ง กล้าที่จะเชื่อมกับปัญหาต่างๆ นั่นก็หมายความว่า โครงการชี้หัวมันได้มีอิทธิพลเป็นอย่างมาก ที่ทำให้การดำเนินชีวิตของเกษตรกร ในการพัฒนาทางด้านจิตใจดีขึ้น โดยไม่ตกรอย่างไรให้สังคมที่วุ่นวาย

หลักการพัฒนาทางด้านสังคมการอยู่ร่วมกันทางสังคม เป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากสำหรับคนไทย คนไทยส่วนใหญ่ มีการอยู่อาศัยแบบเครือญาติ มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันอยู่เสมอ เกษตรกรบ้านหนองคอกไก่ เช่นกันต้องพึ่งพาอาศัยกัน ช่วยเหลือกันอยู่ตลอดเวลา เมื่อมีใครคนหนึ่งที่ต้องการความช่วยเหลือ ก็จะช่วยเหลือกันด้วยความเต็มใจ จากการศึกษาเกษตรกรในชุมชน บ้านหนองคอกไก่ จะพบว่า งานชุมชน งานเลี้ยง หรือเทศบาลต่างๆ ที่ต้องใช้จำนวนคนมากในการทำงาน เกษตรกรก็จะไปช่วยกันในการจัดงาน อาจเป็นพระปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้สอนให้เกษตรกร มีความรับผิดชอบต่องานสาธารณะร่วมกันมากขึ้น การช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยไม่หวังผลตอบแทน นอกจากนี้เกษตรกรรู้จักเผยแพร่ความรู้ให้กับคนในชุมชนด้วยการถ่ายทอดประสบการณ์และกระจายความรู้ให้กับคนรุ่นใหม่หรือเพื่อนบ้าน เพื่อนำไปพัฒนาชุมชน

หลักการพัฒนาทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติเป็นทรัพยากรที่สำคัญสำหรับโลกในปัจจุบันมาก โลกของเรา มีสภาพอากาศที่ร้อนขึ้นทุกวันก็เป็นเพราะมนุษย์เราทำลายทรัพยากรธรรมชาติเหล่านั้น ดังนั้นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เกษตรกรบ้านหนองคอกไก่ ส่วนใหญ่ ได้ใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการนำทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ในชุมชนมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างคุ้มค่า ทำให้มีสิ่งปลูกสร้างที่มีความสวยงาม น่าอยู่ ยังต้องช่วยดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนให้คงอยู่ไม่ให้หมดสิ้นไป จากการศึกษาเกษตรกรในชุมชน บ้านหนองคอกไก่ จะพบว่า เกษตรกรได้มีการร่วมกันรณรงค์สร้างจิตสำนึกรักษาทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมกับปัญหารการสูญสิ้นไปของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้น โดยผู้ใหญ่ในชุมชนอาจปลูกฝังให้เด็กรักธรรมชาติไม่ทำลายธรรมชาติ อาทิ ไม่เผาไม่ทำลายป่า หรือไม่เผาไหม้

หลักการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี เทคโนโลยีเป็นสิ่งสำคัญในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก ไม่ว่าการสื่อสาร การคมนาคม ความสะดวกสบายต่างๆ แต่อย่างไรก็ตามเราต้องรู้จักที่จะเลือกใช้ให้ถูกต้อง และตามความ

จำเป็น เกษตรกรบ้านหนองค้อไก่ ส่วนใหญ่ได้เลือกใช้เทคโนโลยีที่มีความจำเป็น โดยเกษตรกรให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีในการทำงานเป็นอย่างมาก มีการช่วยติดต่อสื่อสาร เพย์แพร์ข้อมูลข่าวสาร มีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมจากการศึกษาเกษตรกรในชุมชน บ้านหนองค้อไก่ เช่นการใช้เครื่องกวนสับประดทำให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพ สะดวกสบาย และมีความรวดเร็วในการผลิตมากขึ้น เกษตรกรเลือกที่จะใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม อาจเป็นเพราะ การเข้าใจถึงหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้น

หลักการพึ่งตนเองทางด้านเศรษฐกิจเงิน ทอง เป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับการดำเนินชีวิตประจำวัน เศรษฐกิจดี ความเป็นอยู่ดีตามไปด้วย ถ้าเศรษฐกิจตกต่ำ ความเป็นอยู่ดีตกต่ำตามไปด้วยเช่นกัน ดังนั้น การรู้จักประหยัด อดออม เป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับ เศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เกษตรกรบ้านหนองค้อไก่ ได้นับการลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น มีการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดและถูกวิธี โดยคนในชุมชนจะมีการคิดก่อนซื้อ ทุกครั้ง ในส่วนของการเพิ่มรายได้ของเกษตรกรจะมีการทำงานรับจ้างชั่วคราว ระหว่างรอผลผลิต มีการจัดสรรเงินได้อย่างเหมาะสมทั้งในเรื่องการใช้จ่าย มีการออมเงินและการนำเงินไปลงทุน โดยเกษตรกรสามารถนำเงินที่ออมมาเป็นหลักประกันในอนาคตได้โดยคำนึงถึงความจำเป็นของตนเองและครอบครัว ซึ่งอาจเป็น เพราะ การรู้จักใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาช่วยในการดำเนินชีวิต จึงทำให้เกษตรกรส่วนใหญ่ คิดที่จะออมเงิน และประหยัดมากขึ้น

ประโยชน์จากการวิจัย

ประโยชน์เชิงนโยบาย

1. จากผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรเข้าใจหลักการพึ่งตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้นเพื่อให้เกิดผลดีมากยิ่งขึ้น ผู้นำหมู่บ้านหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องให้โอกาสชาวบ้านได้ เข้ารับการอบรม สร้างมโนศึกษาดูงาน กิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และนำมาเป็นแนวทางการดำเนินงานให้เกิดการพัฒนามากขึ้น

2. องค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการนำเสนอแนวทาง ตามหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่ภาคปฏิบัติในชุมชนต่างๆอย่างจริงจังและส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชน สามารถพึงพาตนเองได้ ด้วยการสนับสนุนด้านงบประมาณ และทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อความยั่งยืนต่อไป

ประโยชน์เชิงทฤษฎี

งานวิจัยนี้นำทฤษฎีปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาสร้างประเด็นในการศึกษา โดยการปรับมาสู่ การศึกษารูปแบบของการดำเนินชีวิตของเกษตรกร โดยจำแนกออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านจิตใจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านเทคโนโลยี และด้านเศรษฐกิจ และนำมาออกแบบการวิจัยด้วย การศึกษาเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์ ในบริบทของการดำเนินชีวิตของเกษตรกรในพื้นที่ บ้านหนองค้อไก่ อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ครั้งต่อไปควรศึกษาการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักการพึงตนเองตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในลักษณะเชิงปริมาณ โดยการเก็บข้อมูลจากการออกแบบ แบบสอบถามจากรูปแบบการดำเนินชีวิตทั้ง 5 ด้าน กับกลุ่มเกษตรกร หรือประชาชนในพื้นที่อื่น ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลในเชิงกว้างต่อไป
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการดำเนินชีวิต โดยใช้หลักการพึงตนเอง ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ความรู้ในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น
3. ควรศึกษาการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักการพึงตนเองตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันไป เช่น กลุ่มนักศึกษา นักเรียน หรือผู้ที่ไม่ใช่เกษตรกร

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กนกภณฑ์ ฉวีวงศ์. (2552). “การศึกษาการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักการพึงตนเองตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจ

พอเพียง ของบุคลากรโรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานเขตภาษีเจริญสังกัดกรุงเทพมหานคร.”

สารนิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหาร มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

กลุ่มงานสารสนเทศการวางแผนและประเมินผลสำนักงานเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน. (2553).

โครงการชี้หัวมัน ตามพระราชดำริ. เข้าถึงเมื่อ 6 มกราคม. เข้าถึงได้จาก

<http://www.softbizplus.com/our-king/884-project-chung-huao-mun>.

ปาณีอารีวงศ์. (2550). “การพึงตนเองของแรงงานในชุมชนบางขุนจังหวัดนonthบุรี.”วิทยานิพนธ์:

บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

มูลนิธิชัยพัฒนา. (2556). หลักการพึงตนเอง. เข้าถึงเมื่อ 8 มกราคม. เข้าถึงได้จาก

<http://www.chaipat.or.th/chaipat/index.php/th/concept-and-theory-development/to-develop-self-reliance-of-farmers?start=1>.

สุรศักดิ์ ขยายนันท์. (2553). โครงการชี้หัวมัน ตามพระราชดำริ. หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. เข้าถึงเมื่อ

6 กุมภาพันธ์. เข้าถึงได้จาก <http://www.oknation.net/blog/surasakc>.